

БИЗИКАРИЯ

Бизиакария е онова пространство на провинция Гориция, което се намира между Карстовите възвишения и Адриатическо море. Тя граничи на изток и на запад с реките Тимава и Изонцио. Част от тази територия са общините Фоляно - Редипулия, Монфалконе, Ронки дей Леджонари, Саградо, Сан Канциан д'Изонцио, Сан Пиер д'Изонцио, Старанцано и Туриако, с общо около 60 000 жители.

Бизиак е старинният венециански диалект който говорят в тази област; произходът му и до днес е спорен: според най-достоверната съвременна хипотеза, името идва от славянската дума "ежак", което значи беглец, изгнаник.

Областта Бизиакария е лесно достъпна:

- чрез автострада А 4 (изходи Редипулия и Монфалконе Лизерт);
- чрез държавно шосе № 14 (Триест – Венеция);
- чрез влак (Триест – Удине и Триест – Венеция);
- Летище Фриули – Венеция – Джулия (Ронки дей Леджонари).

БИЗИАКАРИЯ - ОБЛАСТ КОЯТО ЗАСЛУЖАВА ДА БЪДЕ ОПОЗНАТА

Многобройни са причините за вашия престой в Бизиакария: исторически, артистични, заради природните дадености, за дегустация на вина и кулинарни вкусоти...
Една историческо-природна обиколка ще ви

доведе до археологическите останки в Сан Канциан д'Изонцио, до замъците в Карстовите възвишения, до крепостта Монфалконе, до околите от Първата световна война и до монументалния Мемориал на Редипулия; от естествения Оазис на остров Кона ди Старанцано до карстовия пейзаж, обхванат от градчето Саградо и река Тимава; от корабостроителните заводи, където се строят най-големите туристически кораби на света до парковете покрай река Изонцио.

Достойна за посещение е равнината, където са разположени аристократическите вили и енорийските черкви на Туриако, на Ронки дей Леджонари, на Сан Пиер д'Изонцио, а за една възстановително почивка си заслужава да се спрете в многобройните места за селскостопански туризъм и в типичните местни заведения.

ДА ВКУСИШ БИЗИАКАРИЯ

Бизиакария е интересна и със своите вкусни гозби, със своите средноевропейски вкусоти и с вината на лозята около река Изонцио, които могат да бъдат дегустирани в многобройните винарни, в гостилници и в механи из равнината и в Карстовите възвишения както и на многобройните селски празници които дават възможност да бъде вкусено местното готварско изкуство. Многобройни са проявите от национално значение, които се провеждат в малките центрове на Бизиакария:

от стогодишния Карнавал в Монфалконе до историческите разкази от Първата световна война в Карстовите възвишения, от Празника на националното единение – 4 Ноември до изпълненията на летците на така наречените

"Трицветни стрели" в Редипулия, както и посещенията на големите туристически кораби, които се строят в Корабостроителницата на Манфалконе. Да не говорим за многобройните местни празненства, някои от които са с вековна традиция.

ХУДОЖЕСТВЕНА ДЕЙНОСТ, ИЗЛОЖБИ И КОНЦЕТИ

Артистичната дейност в Бизиакария се осъществява и чрез изложби, насочени към отразяването на местното художествено и занаятчийско наследство. За целта се организират изложби, които отразяват местните традиции и които се организират най-често в чужбина, като например пътуваща изложба "Сакрориум", в която се излагат църковни одежди и реставрирани предмети за църковно служене, изложби на играчки, която се организират главно по Великден, лични изложби на местни художници, които излагат в различните центрове на областта. Освен това, с цел обогатяването на културните музикални прояви в малките центрове, Групата организира пътуващи концертни състави, като ползва сътрудничеството на млади таланти.

ВИНАТА "БЯЛО БИЗИАК" И "ЧЕРНО БИЗИАК"

Сред инициативите, които се провеждат за опознаването на областта Бизиакария, замислени и провеждани от Групата е също и популяризирането, като регистрирана търговска марка, на "белите" и "черните" вина "Бизиак", селектирани в местните винарски изби, специално бутилирани за Групата в ограничени

сери и оригинални етикети, изработени от художничката Марина Леговини.

НОСИЯТА

Традиционната носия на Бизиакария е от три вида: две женски носии и една мъжка – за възрастни и за деца, старателно възпроизведени съгласно запазените исторически източници. Трите женски носии отразяват три различни епохи: роклята скорсаже от края на шестнадесети век; по-народната носия, с кърпа с ресни на гърба и от втората половина на деветнадесети век; моделът с къса жилетка с бухнали ръкави и с плисирана широка част около кръста е повлиян от модата от края на осемнадесети век. И трите женски модела имат по нещо общо: плисираната пола, престилката и дървените обувки или пантофи от тъмен плат. Характерен за жените от областта на Бизиакария е начинът да носят кърпа на главата, която е фиксирана с голяма игла така че краищата да висят свободно. През зимата носията се допълва с черен шал. При мъжката носия панталоните са прикрити до колената или дори до глезените с жилетка от плат, която се носи над ризата – светла, с висока яка. Носията е допълнена с дълги чорапи от суров памук, дървени обувки и шапка. През зимата се носи ямурук от тъмен плат. Типични допълващи елементи са кошниците от върбови пръчки, плетени на ръка, както и чадър от тъмен памучен плат.

Библиография:

"Женската носия от Бизиакария", М. Дорси, Клуб "Бранди", 1991 година.
"Наръчник по конфекция", Л. Паоли, Клуб "Бранди", 1992 година.

Фолклорен състав за традиционни носии
на областта Бизиакария
Площад "Либерта" № 34,
34070 Туриако, окръг ГОРИЦИЯ.
Тел. 0481 76 72 76.
GSM +39 347 46 12 447
www.costumbisiacchi.it
costumbisiacchi@libero.it

Кредити:

Художествено оформяне: Марина Леговини
Centro Stampa, Monfalcone - 2011

Link:

www.regione.fvg.it
www.turismofvg.it
www.provincia.gorizia.it

ГРУПАТА ЗА ТРАДИЦИОННИ НОСИИ ОТ ОБЛАСТТА БИЗИАКАРИЯ

Групата за традиционни костюми от областта Бизиакария е основана през декември 2000 година и има за цел да популяризира местното историческото, културно, занаятчийско и художествено наследство, с цел стимулирането на областта Бизиакария, провинция Гориция и област Фриули – Венеция – Джулия, като за целта се използват най-различни дейности. Групата участва в най-важните европейски фолклорни прояви чрез изпълненията на хора, в модни ревюта, в рекламни представления; освен това Групата участва в инициативи за запазване на местния диалект и местните традиции на областта Бизиакария, организира изложби по различни теми, включително и подвижни изложби. Групата се занимава и с издателска дейност, сътрудничи в различни училищни проекти. Като признание за доброволческата и най-вече за социалната дейност, през 2005 година Групата бе призната за Организация с идеална цел (ONLUS).

КУКЛАТА НА ОБЛАСТТА БИЗИАКАРИЯ

Парцалената кукла, представена от Групата за Традиционни Носии на областта Бизиакария отговаря съвсем точно на куклата, която в миналото се шиела в Базиакария. Тя е облечена в традиционната носия на Бизиакария в различните ѝ варианти, към нея са прибавени и съответните аксесоари и освен това, както навремето си, тя се шиела на ръка включително

и най-малките детайли, така че всяка кукла е уникат! Всяка кукла е номерирана и носи регистрираната марка на Групата.

ХОРЪТ

Идеята за хор като част от Групата за традиционни носии от областта Бизиакария се породи от необходимостта да се съхрани вековната традиция на народното пеене. Намерението е да бъдат оценени главните старинни мотиви на Бизиакария и на Фриули – Венеция – Джулия, като в изпълненията се включва и публиката. Днес репертоарът включва и много парчета от общо-европейската традиция. На хора аккомпанира акордеон и понякога пиано, но понякога се включват и стари народни инструменти изработени от подръчни предмети, изработени от занаятчи които участват в Групата. От няколко години хорът изпълнява проект за гостувания в старчески домове, което има за цел да ободри старите хора в тези домове, както и да приобщи към живота или младежи страдащи от болестта на Даун. Хорът членува в Съюза за художествена самодейност на областта Гориция.

Публикации на Групата за традиционни костюми на област Бизиакария

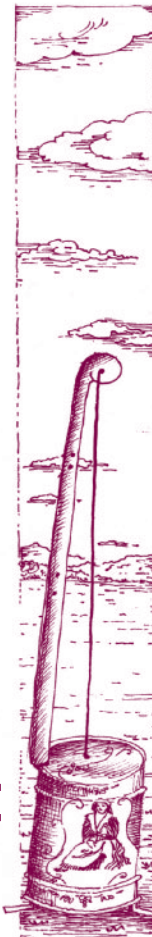
„Онзи последен ден на месец май“ – 2004 год.

„Музика и живот“ – 1009 год.

„Музикално свръх-надарен“ – 2010 година

„1780 – 1918 година – Италиански военни песни от Прибрежна Австрия“ – 2010 година.

Gruppo Costumi Tradizionali Bisiachi

Бизиакария